

Opschrift

Vergadering van 23 mei 2023

Nummer: 2023_MV_00319

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jeroen Van Lysebettens: Zwaveldioxide uitstoot Arcelor Mittal (vraag bij hoogdringendheid)

Raadslid(-leden):

Jeroen Van Lysebettens - Groen

Bevoegd: Tine Heyse

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Door een onvoorziene panne van de ontzwavelingsinstallatie in het staalbedrijf Arcelor Mittal, werden de omliggende kanaaldorpen (waarvan een deel op Gents grondgebied) een aantal dagen geconfronteerd met een duidelijk zichtbare, laaghangende donkere en stinkende zwavelmistwolk. Dit leidde tot irritatie aan de luchtwegen en veel ongerustheid bij de omwonende.

Hoewel zwaveldioxide zover bekend geen langdurige gevolgen heeft voor de volksgezondheid, zijn de korte termijn gevolgen, in het bijzonder tijdens de eerste lentedagen, uiteraard niet prettig om te dragen. Bovendien tast zwaveldioxide via verzuring het milieu en de omgeving aan, en is het een van de belangrijkste oorzaken van fijnstof. Dat beseft Arcelor ook. Dat is net de reden waarom het bedrijf een grote investering doet om een tweede ontzwavelingsinstallatie bij te bouwen. Helaas is deze tweede installatie nog niet operationeel.

Ik ben me ervan bewust dat Arcelor Mittal een klasse 1-bedrijf is en zodoende niet onder de bevoegdheid van de Stad valt op vlak van vergunningsverlening en handhaving. Ik veronderstel dat er wel contacten zijn met diensten van stad.

Vandaar de volgende vragen:

Motivering hoogdringendheid:

Het recente nieuws over de uitstoot van staalbedrijf Arcelor Mittal en de toenemende ongerustheid over de effecten en de gevolgen hiervan verantwoorden een agendering bij hoogdringendheid op de eerstkomende relevante commissie.

Vraag:

1. Werde de stad preventief op de hoogte gebracht van de mogelijke overlast door Arcelor?

2. Werden de buurtbewoners en omliggende bedrijven en organisaties preventief op de hoogte gebracht door het bedrijf of de bevoegde handhavingsinstantie? Waarom communiceerde het bedrijf niet pro-actief naar de buurt om te zeggen dat er in een bepaalde periode hinder kon zijn? Was dat niet nodig? Kan hen dat opgelegd worden?
3. Werden er door de bevoegde instantie metingen uitgevoerd om in te schatten hoeveel bijkomende zwaveldioxide er in de omgeving werd geloosd naar aanleiding van deze installatie? Wat de gevolgen op de gezondheid, de leefomgeving en de natuur zijn?
4. In welke mate is deze uitstoot vervat in de bestaande omgevingsvergunning?

Antwoord

Alle informatie die ik hier vermeld heb ik ontvangen via de Vlaamse omgevingsinspectie.

Eerst het goede nieuws: de ontzwavelingsinstallatie is zondag opnieuw in dienst genomen, de hinder is hierdoor weg. Om dergelijke problemen in de toekomst te vermijden bouwt Arcelor Mittal ook een back-up installatie voor rookgasontzwaveling. Die installatie zal midden 2023 in gebruik genomen worden. Dat wil zeggen dat vanaf dat moment er bij een defect in één van de installaties de andere installatie het ontzwavelingsproces kan overnemen. In de toekomst verwacht men deze hinder dus niet opnieuw.

Er lijkt verwarring ontstaan te zijn, er is preventief gecommuniceerd over de bouw van de bijkomende installatie. Maar de calamiteiten ontstonden na een onvoorziene panne. Hier kon dus niet preventief gecommuniceerd worden.

U weet dat de vergunningsverlening, en ook het toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden, onder de bevoegdheid van Vlaanderen staat.

Het is dus een bevoegdheid die volledig in handen is van uw collega Minister Demir, collega Rysermans. U kan uw collega op het Vlaamse niveau misschien eens influisteren dat er toch nog veel ruimte voor verbetering is op dat vlak.

Wat een klasse 1-bedrijf moet doen bij onverwachte hinder is vastgelegd in VLAREM 2. Ze moeten het melden aan de Vlaamse Omgevingsinspectie en onmiddellijk de remediëring opstarten. Dat is gebeurd. Het oordeel van de omgevingsinspectie is, en ik citeer: "Arcelormittal heeft het incident correct gemeld aan de afdeling Handhaving."

Wat betreft de communicatie vanuit het bedrijf: VLAREM schrijft voor dat omwonenden moeten gewaarschuwd worden, maar hoe dat moet gebeuren is niet verder bepaald.

Arcelor Mittal communiceerde via haar sociale media-kanalen o.a. haar Belgische facebook-pagina, haar eigen website en de pagina's Ge zijt van Rieme/Ertvelde als en Ge zijt van Sint-Kruis-Winkel. De Vlaamse Omgevingsinspectie oordeelt dat dit voldoende is.

De communicatie van het bedrijf werd telkens afgestemd met de noodplanningscoördinator en de Brandweerzone Centrum. Zo werd op aandringen van de noodplanningscoördinator de communicatie van het bedrijf aangepast zodat mogelijke geurhinder ook vermeld werd.

Wettelijk heeft het bedrijf dus alle noodzakelijke stappen ondernomen. Of dit voldoende is? Mij lijkt het toch noodzakelijk dat de Vlaamse regelgever duidelijkere regels moet instellen hoe er gecommuniceerd moet worden naar omwonenden bij dergelijke incidenten. Al was het maar om ook mensen die niet actief zijn op sociale media toch tijdig en op een correcte manier te informeren.

Wat betreft de vraag of deze onvoorziene uitstoot vervat zit in de bestaande omgevingsvergunning? Dat is niet zo: Abnormale bedrijfsomstandigheden omwille van een voorval zijn niet vervat in een omgevingsvergunning. Dit wordt geregeld in Vlarem 2.

Wat betreft de vraag van collega Rysermans over de meldingen die we zelf ontvingen: sinds 7 april ontving onze dienst zelf 9 meldingen. Via het klachtenmeldpunt van de haven werden onze diensten van 6 meldingen in kennis gesteld. Het is de Vlaamse Omgevingsinspectie die de meldingen en klachten behandelt. Zij hebben al deze vragen ook beantwoord. Tussentijds informeerde de Vlaamse omgevingsinspectie over de stand van zaken van het dossier. De contacten met het bedrijf verliepen steeds via de Vlaamse Omgevingsinspectie.

In alle transparantie, ik heb het zelf moeten lezen in de media. En heb dan vervolgens mijn diensten gevraagd contact op te nemen met de Vlaamse omgevingsinspectie.

Wat betreft de vraag over de gezondheidsrisico's: dat is een vraag die we zullen voorleggen bij de Vlaamse Omgevingsinspectie en het Vlaamse Agentschap Zorg en Gezondheid. Ook wij hebben moeten vernemen dat verschillende buurtbewoners last hadden van irritatie aan de ogen en de luchtwegen.

De mogelijke impact van het huidige incident werd van bij de vaststelling van het probleem opgevolgd door SO₂-metingen windafwaarts van de pluim. Naar aanleiding van de smoghinder werd de meetfrequentie opgedreven tot drie keer per dag. Wat we weten is dat de normen van de Europese kaderrichtlijn Lucht niet werden overschreden. Of dat ook betekent dat er geen gezondheidsrisico's zijn? Daar kunnen wij als lokale overheid geen inschatting van maken. Daarvoor zouden de concentraties moeten getoetst worden aan de normen van de wereldgezondheidsorganisatie. Zoals u weet zijn die normen veel strenger dan het Europees kader.

Als Stad investeren we sterk in milieutoezicht en proberen we ook de lijnen kort te houden met de Vlaamse Omgevingsinspectie voor het toezicht op de klasse 1-bedrijven. De ongerustheid bij buurtbewoners, maar ook de vragen in deze commissie tonen dat er nog werk aan de winkel is voor Vlaanderen om een betere informatiedoorstroming te voorzien, zowel naar het lokale bestuursniveau als naar de omwonenden. Dat is een opdracht die ik graag meegeef aan de Vlaamse regering.

De informatie die ik hier meegeef is uiteraard allemaal informatie uit tweede hand(s).
